

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ
ІМЕНІ М. Ф. СУМЦОВА» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ХАРКІВСЬКИЙ
ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ
ІМЕНІ М.Ф.СУМЦОВА

ПРОГРАМА

Всеукраїнської наукової конференції

«Музей у глобальному світі:

інновації та збереження традицій»,

присвячена 30-річчю Незалежності України

(проводиться в рамках XXVII Сумцовських читань)

16 квітня 2021 року

Оргкомітет

Терещенко Людмила Володимирівна — директорка Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації

Захарченко Ігор Григорович — заступник директора Департаменту, начальник управління культури Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації

Костін Олександр Олександрович — заступник директора Департаменту, начальник управління туризму Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації

Цигульов Володимир Анатолійович — директор Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, заслужений працівник культури України

Посохов Сергій Іванович — доктор історичних наук, професор, зав. кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, заслужений працівник освіти України

Куделко Сергій Михайлович — кандидат історичних наук, професор, професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, директор Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька, заслужений працівник культури України

Бережна Світлана Вікторівна — доктор філософських наук, професор, проректор з навчально-виховної роботи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Сошніков Андрій Олександрович — доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри музеєзнавства та пам'яткознавства факультету соціальних комунікацій Харківської державної академії культури

Робоча група

Сошнікова Ольга Миколаївна — кандидат філософських наук, заступник директора з наукової роботи Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, заслужений працівник культури України

Фененко Андрій Олегович — учений секретар Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

Аксьонов Віктор Степанович — кандидат історичних наук, зав. відділу археології Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

Шевцов Іван Петрович — зав. відділу науково-інформаційних технологій та маркетингу Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

Бабенко Леонід Іванович — ст. науковий співробітник відділу археології Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

Порядок роботи конференції

09:30 — 10:00	Реєстрація
10:00 — 11:00	Пленарне засідання
11:00 — 14:35	Робота секцій

Регламент роботи конференції

Доповідь	7 хв.
Обговорення	3 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Відкриття конференції

Цигульов Володимир Анатолійович — директор Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова, заслужений працівник культури України

Вітання на адресу учасників:

Терещенко Людмила Володимирівна — директорка Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації

Костін Олександр Олександрович — заступник директора Департаменту, начальник управління туризму Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації

Посохов Сергій Іванович — доктор історичних наук, професор, зав. кафедри історіографії, джерелознавства та археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, заслужений працівник освіти України

Куделько Сергій Михайлович — кандидат історичних наук, професор, професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, директор Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька, заслужений працівник культури України

Бережна Світлана Вікторівна — доктор філософських наук, професор, проректор з навчально-виховної роботи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Соляник Алла Анатоліївна — доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності Харківської державної академії культури

Щербань Анатолій Леонідович — доктор культурології, завідувач кафедри історії, музеєзнавства та пам'яткознавства Харківської державної академії культури

Доповіді:

Сошнікова Ольга Миколаївна (кандидат філософських наук, заст. директора з наукової роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова, заслужений працівник культури України)
10:30-10:37 Українська музейна школа: харківський вимір

Хіріна Ганна Олександрівна (кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціології Національного фармацевтичного університету)
10:40-10:47 **Філіппенко Ростислав Ігорович** (кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціології Національного фармацевтичного університету)
Микола Сумцов: біографічні студії (по сторінкам преси)

Красиков Михайло Михайлович (кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри українознавства, культурології та історії науки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», директор Харківського відділення Українського етнологічного центру Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України)
10:50-10:57 Боромля в житті та науковій спадщині Миколи Сумцова

Секція № 1

КОМУНІКАЦІЙНИЙ ПІДХІД У СТРУКТУРІ МУЗЕОЛОГІЧНОГО ЗНАННЯ

Керівник — Оксана Анатоліївна Желтобородова, зав. відділу науково-експозиційної роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова

Місце проведення — Google Meet

Доповіді:

- 11:00- **Стаднік Юлія Олександрівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- 11:07 Музей, в який прийдуть. Перші кроки до ребрендингу Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова
- 11:10- **Желтобородова Оксана Анатоліївна** (зав. відділу науково-експозиційної роботи І ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- 11:17 Виставка як комунікативний простір
- 11:20- **Пантєлєй Олена Михайлівна** (зав. відділу етнографії ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- 11:27 До питання впровадження інноваційних технологій в експозиційному просторі етнографічного розділу стаціонарної експозиції «Слобожани» у Кошарському закладі «Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова»
- 11:30- **Буличова Вікторія Віталіївна** (гол. зберігач ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- 11:37 Досвід побудови колекційної фондової виставки (на прикладі створення виставки «Калейдоскоп музейних скарбів у вимірі часу»)
- 11:40- **Куртов Олексій Валентинович** (науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- 11:47 Освітньо-виховний потенціал експонатів спортивної історії
- 11:50- **Ільїна Олена Вікторівна** (кандидат філологічних наук, доцент, докторант Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди)
- 11:57 Літературна виставка як специфічна форма музейної експозиції (на прикладі творчого доробку Ю. М. Мушкетика)
- 12:00- **Чумак Марія Петрівна** (зав. наукового відділу «Музей місцевого самоврядування Харківщини» ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- 12:07 Музейна і літературна реконструкція (на прикладі книжки польського документаліста Мирослава Влеклого про Голодомор на Харківщині 1930-х років)
- 12:10- **Мамонтова Катерина Сергіївна** (мол. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- 12:17 Музей як організатор дитячого дозвілля
- 12:20- **Сасіна Тетяна Вікторівна** (науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- 12:27 Дитячі музеї

- 12:30- **Дубін Костянтин Юрійович** (зав. відділу науково-експозиційної роботи II ХІМ
12:37 імені М. Ф. Сумцова)
Представленість і методи роботи музею в мережі Інтернет. Перспективи роботи
- 12:40- **Уткіна Юлія Олексіївна** (бібліотекар I категорії відділу «Україніка» імені
12:47 Т. Г. Шевченка Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка)
Іноземна реклама у Харкові: 100 років тому (за матеріалами віртуального проєкту
ХДНБ імені В. Г. Короленка)
- 12:50- **Шевцов Іван Петрович** (зав. відділу науково-інформаційних технологій та
12:57 маркетингу ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
Досвід використання змішаної реальності у музеях світу: виклики та перспективи
- 13:00- **Фененко Андрій Олегович** (учений секретар ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
13:07 Нормативізація питання збереження цифрового надбання у міжнародних
документах
- 13:10- **Підбиття підсумків**
13:15

Секція № 2

ФОНДОВІ ЗІБРАННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ КРАЮ У НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ, ЕКСПОЗИЦІЙНІЙ ТА НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗЕЮ

Керівник — Вікторія Віталіївна Буличова, головний зберігач фондів ХІМ імені М. Ф. Сумцова

Місце проведення — Google Meet

Доповіді:

- Сніжко Ірина Анатоліївна** (кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та мовознавства Українського державного університету залізничного транспорту, пров. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
11:00-11:07 Дослідження верхньо-палеолітичної стоянки археологічною експедицією ХІМ імені М. Ф. Сумцова у 2020 році
- Бабенко Леонід Іванович** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
11:10-11:17 Втрачені шедеври: з історії «єрмітажної» колекції скіфських старожитностей у Харкові
- Аксьонов Віктор Степанович** (кандидат історичних наук, зав. відділу археології ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
11:20-11:27 Інтерпретація деяких наборів металеві прикрас від ременів з поховань Верхньо-Салтівського катакомбного могильника
- Хоружа Майя Володимирівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
11:30-11:37 Головні прикраси населення Донецько-Донського межиріччя доби раннього середньовіччя (за матеріалами салтівської колекції ХІМ)
- Лисенко Ольга Леонідівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
11:40-11:47 Семантика орнітоморфних символів у рушниковій орнаментики
- Ярміш Ганна Петрівна** (науковий співробітник Національного літературно-меморіального музею Г. С. Сковороди)
11:50-11:57 Нові надходження до музейних фондів — важливий фактор вивчення сквородіяни
- Муратова Аліна Володимирівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
12:00-12:07 Каретні годинники ХІХ — початку ХХ століття у збірці Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова
- Сологуб Станіслав Юрійович** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
12:10-12:17 Портсигари з металу у колекції Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова
- Стаднік Юлія Олександрівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
12:20-12:27 Віяла з колекції Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова

- 12:30- **Хасанова Олена Іллівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
12:37 Мейсенська фарфорова мануфактура та її вироби у фондах ХІМ імені М. Ф. Сумцова
- Никипоренко Лариса Василівна** (зав. сектора відділу науково-фондової роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
12:40-
12:47 Періодичне видання «Український журнал» в науково-дослідній, експозиційній та науково-освітній діяльності музею
- Голєніщева Антоніна Петрівна** (бібліотекар ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
12:50-
12:57 Видання, присвячені історії медицини у Харкові у фондах бібліотеки ХІМ імені М. Ф. Сумцова
- Іванова Наталія Михайлівна** (зав. відділу ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
13:00-
13:07 **Горлова Тетяна Андріївна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
Архітектурні знімки Харкова кін. ХІХ – поч. ХХ ст. у колекції фотодокументів ХІМ
- Казус Валентина Олександрівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
13:10-
13:15 Поштові листівки Першої світової війни (з колекції ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- Колесник Костянтин Едуардович** (кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та мовознавства Українського державного університету залізничного транспорту)
13:20-
13:27 Сатиричні медалі авторства Карла Гьотца (1914 рік) як історичне джерело та взірць пропаганди часів Першої світової війни
- Казус Валентина Олександрівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
13:30-
13:37 **Соколов Андрій Володимирович** (зав. наукового відділу нових технічних засобів ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
Види протитанкового озброєння у колекції ХІМ імені М. Ф. Сумцова
- Глотова Юлія Олександрівна** (ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
13:40-
13:47 Матеріали академіка Миколи Павловича Барабашова (на базі колекції документів ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
- Буличова Вікторія Віталіївна** (гол. зберігач ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
Дейнеко Сергій Миколайович (кандидат історичних наук, ст. науковий співробітник ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
13:50-
13:57 Придбання предметів як одне із джерел поповнення фондової колекції Харківського державного історико-краєзнавчого музею імені Г. С. Сковороди (1944-1950 рр.)
- Івченко Богдан Анатолійович** (зав. сектора відділу науково-освітньої роботи ХІМ імені М. Ф. Сумцова)
14:00-
14:07 Повсякдення співробітників Харківського історичного музею 1943–1953 рр.
- Іванов Василь Максимович** (молодший науковий співпрацівник Харківського науково-методичного центру охорони культурної спадщини, секретар Харківського міського центру захисту історико-культурної спадщини ГО «УТОПІК», магістрант Київської Духовної Академії)
14:10-
14:17

Музейна справа у церковному середовищі (на прикладі декількох церковно-історичних музеїв)

14:20- **Панченко Алла Володимирівна** (зав. відділу науково-методичної роботи ХІМ

імені М. Ф. Сумцова)

Розвиток музейної справи на Харківщині у 1991-2021 роках

14:30- **Підбиття підсумків**

14:37

Наукова конференція

«Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій»,
присвячена 30-річчю Незалежності України
(проводиться в рамках XXVII Сумцовських читань)

У конференції беруть участь:

Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Український державний університет залізничного транспорту

Харківська державна академія культури

Національний фармацевтичний університет

Харківське відділення Українського етнологічного центру Інституту мистецтвознавства,
фольклористики та етнології НАН України

Національний літературно-меморіальний музей Г. С. Сковороди

Харківський науково-методичний центр охорони культурної спадщини

